

Sygn. akt VU 699/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku H. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołania H. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 13 listopada 2013 r. sygn. (...)

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy H. J. prawo do emerytury z dniem 1 października 2013 roku,**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz wnioskodawcy H. J. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt VU 699/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 listopada 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił H. J. prawa do emerytury z uwagi na brak wymaganego stażu pracy w warunkach szczególnych.

Od powyższej decyzji pełnomocnik H. J. odwołał się w dniu 19 marca 2014 roku wnosząc o jej zmianę i przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury. Podniósł, że wnioskodawca pracował w szczególnych warunkach w firmie (...) W. K. i M. (...) Spółka jawna w P.. w okresie od dnia 1 października 1994r. do dnia 31 grudnia 1998r. w pełnym wymiarze czasu pracy jako palacz, a organ rentowy bezpodstawnie odmówił zaliczenia w/w okresu do pracy w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odrzucenie jako złożonego po upływie znacznego terminu. Dodatkowo podniósł, że brak podstaw do zaliczenia wnioskodawcy do pracy w warunkach szczególnych okresu od dnia 1 października 1994r. do dnia 31 grudnia 1998r., gdyż pracował wówczas w niepełnym wymiarze czasu pracy (9/10 etatu) na stanowisku strażnika dozoru mienia.

Postanowieniem z dnia 8 maja 2014r. Sąd oddalił wniosek organu rentowego o odrzucenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca H. J., urodzony (...) 1949 roku, złożył w dniu 22 października 2013 roku wniosek o przyznanie emerytury. Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 akt emerytalnych)

H. J. na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymuje się okresem ubezpieczenia w łącznym rozmiarze 26 lat, 2 miesiące i 15 dni, **w tym 13 lat 9 miesięcy i 13 dni okresów pracy w warunkach szczególnych.**

(dowód: decyzja z dnia 13.11.2013 r. k. 14 akt emerytalnych)

Do okresów pracy w warunkach szczególnych organ rentowy zaliczył wnioskodawcy okresy zatrudnienia od 19 marca 1977 roku do 31 grudnia 1990r. w Odlewni (...) na stanowisku przerabiacza mas formierskich,

(dowód: odpowiedź na odwołanie k. 5-6)

W dniu 27 lutego 1994 roku wnioskodawca uzyskał kwalifikacje do obsługi kotłów wodnych i parowych.

(dowód: zaświadczenie kwalifikacyjne w zakresie eksploatacji urządzeń energetycznych – akta osobowe)

W okresie od dnia 1 października 1994r. do dnia 30 września 2004r. roku wnioskodawca był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowym (...) W. K. i M.. (...) Spółce Jawnej Zakładzie Pracy (...) w P., w tym :

- od 1.10. 1994r. 31.12.1998r. w pełnym wymiarze czasu pracy;
- od 1.01.1999r. do 31.12.1999r. w wymiarze 9/10 etatu;
- od.1.01.2000r. do 31.10.2003r. w wymiarze 3/5 etatu;
- od 1.11.2003r. do 31.01.2004r. w wymiarze 9/10 etatu;
- od 1.02.2004r. do 30.09.2004r. w pełnym wymiarze czasu pracy;

(dowód: świadectwo pracy z dnia 1.10.2004r. – akta osobowe)

W okresie od 1 października 1994r. do 31 grudnia 1998r. wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy na następujących stanowiskach:

- od 1 października 1994r. do 15 kwietnia 1995r. na stanowisku palacza c.o.;
- od 16 kwietnia 1995r. do 30 września 1995r. na stanowisku dozorca;
- od 1 października 1995r. do 15 kwietnia 1996r. na stanowisku palacza c.o.;
- od 16 kwietnia 1996r. do dnia 30 września 1996r. na stanowisku dozorca;
- od 1 października 1996r. do 15 kwietnia 1997r. na stanowisku palacza c.o.;
- od 16 kwietnia 1997r. do dnia 30 września 1997r. na stanowisku dozorca;
- od 1 października 1997r. do 15 kwietnia 1998r. na stanowisku palacza c.o.;
- od 16 kwietnia 1998r. do 30 września 1998r. na stanowisku dozorca;
- od 1 października 1998r. do 31 grudnia 1998r. na stanowisku palacza c.o.;

W okresie od 1 października do 15 kwietnia każdego roku w spornym okresie wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako palacz c.o. w kotłowni przy obsłudze nieautomatyzowanych kotłów wodnych typu przemysłowego. Wnioskodawca obsługiwał dwa kotły. Do stałych obowiązków wnioskodawcy należało ręczne zasypywanie kotłów węglem, czuwanie nad utrzymywaniem stałej temperatury w kotłach, ręczne odciążanie kotłów. Kotłownia nie była zmechanizowana, była obsługiwana ręcznie. Kotły wodne dostarczały ciepło grzewcze oraz ciepłą wodę do budynku biurowego, dwóch budynków mieszkalnych oraz garaży, łącznie ogrzewały ok. 5000-6000m² powierzchni. Kotły pracowały 24 godziny na dobę.

Poza sezonem grzewczym tj. od 16 kwietnia do 30 września każdego roku w spornym okresie wnioskodawca pracował jako dozorca.

(dowód: zaświadczenie z 30 września 1994r., umowa o pracę z dnia 8.10.1994r. – k. 1 akt osobowych, zaświadczenie z dnia 19 września 1994r. – k. 4 akt osobowych, zaświadczenie z 1 lipca 1995r. – k. 3 akt osobowych, umowa o pracę z 16 kwietnia 1995r. – k. 1 akt osobowych, umowa o pracę z 1 czerwca 1995r. – akta osobowe, angaż z 15.10.1997r. – akta osobowe, zeznania świadka J. B. – protokół rozprawy z dnia 8 maja 2014r. – od minuty 15:25 do minuty 22:15, zeznania świadka A. O. – protokół rozprawy z dnia 8 maja 2014r. – od minuty 22:16 do minuty 29:48, zeznania wnioskodawcy – protokół rozprawy z dnia 2 grudnia 2014r. – od minuty 28:37 do minuty 34:50)

Kotły, które obsługiwał wnioskodawca w spornym okresie (KZ-5), mogły służyć do wytwarzania pary dla celów technologicznych (przemysłowych). Praca wnioskodawcy w charakterze palacza przy obsłudze kotłów, które wytwarzały ciepło grzewcze oraz ciepłą wodę niczym nie różniła się od pracy palacza przy obsłudze kotłów wytwarzających parę technologiczną na potrzeby przemysłu.

(dowód: ustna opinia uzupełniająca biegłego ds. bhp W. K. (2) – protokół rozprawy z dnia 2 grudnia 2014r. od minuty 1: 36 do minuty 22: 17, dokumentacja techniczno ruchowa kotła KZ-5 – 48-49 akt)

Zaskarżona decyzja została doręczona wnioskodawcy na początku marca 2014r.

(dowód: zeznania wnioskodawcy – protokół rozprawy z dnia 8 maja 2014r. od minuty 4:26 do minuty 6:55)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie Sąd pragnie zauważyć, iż bezzasadnym był wniosek organu rentowego o odrzucenie odwołania jako złożonego po upływie znacznego terminu do jego wniesienia. Odwołanie wnosi się do Sądu w terminie 30 dni od doręczenia decyzji, a nie od jej wydania. W aktach emerytalnych brak dowodu doręczenia decyzji z dnia 13 listopada 2013r. wnioskodawcy. Ten ostatni zeznał, że przedmiotową decyzję doręczono mu dopiero w marcu 2014r. i niezwłocznie bo w dniu 19 marca 2014r., a zatem w ustawowym terminie, złożył odwołanie. Organ rentowy nie wykazał, pomimo spoczywającego na nim w tym zakresie ciężaru dowodu, aby przedmiotowa decyzja została doręczona wnioskodawcy wcześniej, co legło u podstaw oddalenia przez Sąd wniosku organu rentowego o odrzucenie odwołania.

Stosownie do art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013, poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną między stronami było to, czy wnioskodawca posiada wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, ukończył 60 lat i nie jest członkiem OFE.

Prawidłowe rozumienie pojęcia pracy w szczególnych warunkach nie jest możliwe bez wnikliwej analizy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Z zestawienia § 1 i 2 tegoż rozporządzenia wynika, że pracą w szczególnych warunkach jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tego aktu. Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale, tj. ciągle wykonuje prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Odnośnie oceny dowodów zgromadzonych w postępowaniu zważyć należy, iż okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Należy jednak wskazać, że z cytowanego wyżej § 2 rozporządzenia nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach szczególnych miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Brak zatem takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy, nie wyklucza dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego.

Sam fakt zatrudnienia wnioskodawcy w okresie od dnia 1 października 1994r. do dnia 31 grudnia 1998 roku w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowym (...) W. K. i M.. (...) Spółce Jawnej Zakładzie Pracy (...) w P. był niesporny w świetle dokumentów znajdujących się w jego aktach emerytalnych i osobowych.

Spornym pozostawał charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w tym okresie tj. czy była to praca wykonywana w szczególnych warunkach, czy też nie. Stało się tak dlatego, że wnioskodawca nie dysponował świadectwem pracy w szczególnych warunkach.

Wobec powyższego na wnioskodawcy, zgodnie z treścią art. 6 k.c., spoczywał ciężar wykazania pracy w szczególnych warunkach. Wnioskodawca sprostował temu obowiązkowi. Szczególne warunki pracy wnioskodawcy Sąd ustalił w oparciu o spójne i logiczne, a co za tym idzie wiarygodne zeznania świadków: J. B. i A. O., którzy w spornych okresach pracowali razem z wnioskodawcą jako palacze, a zatem posiadają szczegółową wiedzę na temat jego codziennej pracy i obowiązków oraz zeznania samego wnioskodawcy, a także dokumentację zgromadzoną w jego aktach osobowych. Zeznania świadków ani wnioskodawcy nie były kwestionowane przez organ rentowy. Z racji wykonywanej pracy świadkowie doskonale wiedzieli jak wyglądały codzienne obowiązki pracownicze wnioskodawcy.

Wnioskodawca w spornym okresie od 1 października do 15 kwietnia każdego roku pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako palacz c.o. w kotłowni przy obsłudze kotłów. Fakt wykonywania w spornym okresie pracy w pełnym wymiarze czasu pracy wynika nie tylko z zeznań świadków i wnioskodawcy, ale także ze świadectwa pracy z 1 października 2004r. Ponadto wynika to także z charakteru pracy w kotłowni w sezonie grzewczym. W tym okresie znajdujące się tam kotły wodne pracowały cały czas, 24 godziny na dobę. Kotły wodne dostarczały bowiem ciepło grzewcze oraz ciepłą wodę do biurowca, dwóch budynków mieszkalnych oraz garaży. Kotłownia była niezautomatyzowana, co wiązało się z koniecznością zapewnienia jej pełnej obsługi przez pracowników. Do stałych obowiązków wnioskodawcy należało cały czas ręczne zasypywanie kotłów węglem, czuwanie nad utrzymaniem w kotłach stałej temperatury, odszaklowanie kotłów. Wnioskodawca od początku zatrudnienia miał uprawnienia palacza kotłów parowych i wodnych.

Prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego, są pracami w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem A będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. działem XIV poz. 1.

Warunkiem decydującym o uznaniu pracy palacza za pracę wymienioną pod poz. 1 działu XIV wykazu A będącego załącznikiem do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) jest ustalenie, czy była to praca palacza kotła parowego lub wodnego typu przemysłowego.

Charakter kotłów obsługiwanych przez wnioskodawcę Sąd ustalił na podstawie opinii biegłego ds. bhp W. K. (2). Biegły stwierdził, że kotły, które obsługiwał wnioskodawca w spornym okresie mogły służyć zarówno do produkcji pary technologicznej na potrzeby przemysłu jak i do wytwarzania ciepła na potrzeby mieszkalne. Nie mniej ponieważ kotły dostarczały ciepło grzewcze i ciepłą wodę wyłącznie dla celów mieszkalnych, a nie produkcyjnych, biegły stwierdził, że nie miały one charakteru przemysłowego. Zdaniem biegłego o przemysłowym charakterze kotła decyduje tylko i wyłącznie jego faktyczne zastosowanie. I tak, jeżeli kocioł służy do wytwarzania pary technologicznej na potrzeby przemysłu to jest to kocioł przemysłowy, a jeżeli ten sam kocioł służy do dostarczania ciepła grzewczego na potrzeby mieszkalne to traci on swój przemysłowy charakter. Sąd w tym zakresie nie podzielił opinii biegłego. Zdaniem Sądu biegły posłużył się zbyt dużym uproszczeniem przyjmując, że o przemysłowym charakterze kotła w kontekście ustalenia rodzaju prac wykonywanych w szczególnych warunkach decyduje tylko i wyłącznie jego aktualne wykorzystywanie. Biegły stwierdził, że kotły, które były obsługiwane przez wnioskodawcę miały taką moc (były ogrzewane do takiej temperatury), iż mogły służyć do wytwarzania pary technologicznej na potrzeby przemysłu, a praca wnioskodawcy jako palacza w takiej kotłowni, nie różniła się uciążliwością od pracy palacza, który obsługiwał takie kotły w zakładzie produkcyjnym. Pracą w szczególnych warunkach jest praca, która przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też osoba ją wykonująca - wolą ustawodawcy - ma prawo do emerytury wcześniejszej niż pozostali ubezpieczeni. O zaliczeniu pracy palacza do pracy w szczególnych warunkach nie może zatem decydować tylko to, czy obsługuje kocioł, który dostarcza ciepło grzewcze czy też parę technologiczną, ale to czy praca przy obsłudze tego kotła przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności jego organizmu. Decydujące zatem znaczenie mają obowiązki związane z obsługą kotłów. Uciążliwość pracy palacza jest immamentnie związana z mocą i wydajnością

obsługiwanych kotłów. Dlatego ustawodawca zdecydował, iż tylko praca tych palaczy, którzy obsługują kotły przemysłowe, mogą ubiegać się o zaliczenie tej pracy do pracy w warunkach szczególnych. To ta okoliczność (większa moc kotła przemysłowego) wpływa bowiem na zakres obowiązków palacza, warunki pracy (wysoka temperatura, zapylenie) i co za tym idzie uciążliwość jego pracy. Wprawdzie biegły zeznał, że kotły obsługiwane przez wnioskodawcę były kotłami niskotemperaturowymi (max 200° C), ale powyższa okoliczność – jak wynika z dokumentacji techniczno-ruchowej kotła KZ-5 i opinii ustnej biegłego – nie stoi na przeszkodzie do wykorzystania takich kotłów na potrzeby przemysłowe do wytworzenia pary technologicznej. Co więcej biegły zeznał, że gdyby kocioł, który obsługiwał skarżący dostarczał parę technologiczną na potrzeby przemysłu, to uznałby jego pracę za pracę w szczególnych warunkach, przy tym samym zakresie obowiązków jak w spornym okresie. Należy przypomnieć, że o szczególnych warunkach pracy palaczy niezautomatyzowanych kotłów decyduje charakter pracy, a nie przeznaczenie kotła, jak to przyjął biegły. Biegły zapomina, że w spornym okresie – jak wynika z zeznań świadków i wnioskodawcy – kotły, które obsługiwał wnioskodawca służyły do ogrzania 5000- 6000m² powierzchni użytkowej. Dodatkowo budynki, które były ogrzewane przez kotłownię, w której pracował skarżący, były nieocieplone, co wiązało się z dużymi stratami ciepła, a co za tym idzie i koniecznością zapewnienia większej wydajności kotłów. Nie ulega więc wątpliwości, że moc energetyczna kotłów obsługiwanych przez wnioskodawcę musiała być porównywalna do mocy kotłów wytwarzających parę technologiczną na potrzeby przemysłu. Biegły potwierdził zresztą tą okoliczność w opinii uzupełniającej przyznając, że kotły które obsługiwał wnioskodawca mogły z powodzeniem być wykorzystywane do dostarczania pary technologicznej na potrzeby przemysłu. Skoro zatem kotły wodne, które obsługiwał wnioskodawca mogły być przeznaczone nie tylko do wytwarzania ciepła grzewczego, ale także pary technologicznej na potrzeby przemysłu, gdyż zachodziły w nich takie same przemiany fizyczne oraz reakcje chemiczne jak w kotłach wytwarzających parę technologiczną, a praca palaczy przy obsłudze tych kotłów była taka sama jak w przypadku kotłów wytwarzających parę technologiczną na cele przemysłowe, to oznacza, że mieszczą się one w definicji kotła typu przemysłowego wymienionego w wykazie A dziale XIV poz. 1.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd uznał, że wnioskodawca w spornym okresie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonując prace niezautomatyzowane palacza rusztowych kotłów wodnych typu przemysłowego wymienione w wykazie A dziale XIV poz. 1. Ponieważ w/w prace wykonywał w spornym okresie tylko w okresie od 1 października do 15 kwietnia każdego roku, Sąd zaliczył mu do pracy w szczególnych warunkach cztery pełne sezony grzewcze w wymiarze 6 miesięcy i 15 dni przypadające w latach 1994/1995, 1995/1996, 1996/1997, 1997/1998 oraz pół sezonu grzewczego w 1998r. tj. od 1 października do 31 grudnia 1998r. w wymiarze 3 miesięcy. Sąd Okręgowy podziela bowiem pogląd prawny wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 września 2007 r. o sygn. akt III UK 27/07, OSNP 2008/21-22/325, LEX nr 464893, iż w przypadku, gdy praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku tylko w niektórych miesiącach roku, do okresów pracy w szczególnych warunkach uzasadniających prawo do emerytury w niższym wieku, wlicza się tylko te miesiące (§ 2 rozporządzenia z 1983 r. w związku z art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej).

Po doliczeniu wnioskodawcy do uznanego przez organ rentowy stażu w szczególnych warunkach w wymiarze 13 lat, 9 miesięcy i 13 dni, w/w okresów w łącznym wymiarze 2 lat i 5 miesięcy, wnioskodawca legitymuje się stażem pracy w szczególnych warunkach przekraczającym 15 lat.

Biorąc pod uwagę, że wnioskodawca spełnił jednocześnie pozostałe przesłanki od których zależało jego prawo do emerytury Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury z pierwszym dniem miesiąca, w którym złożył wniosek o emeryturę tj. z dniem 1 października 2013 roku. Z tym bowiem dniem została spełniona ostatnia przesłanka, od której zależało prawo skarżącego do emerytury.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.